

gemeente
Zoetermeer

Omnibusenquête 2016

Deelrapport stadsnatuur

Omnibussenquête 2016

deelrapport

stadsnatuur

Zoetermeer, 18 april 2017

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning (JABO)
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. ONDERZOEKSVERANTWOORDING	5
1.1. Inleiding.....	5
1.2. Steekproef en respons.....	5
1.3. Rapportage	5
2. ERVAREN, WAARDEREN EN GENIETEN	7
2.1. Ervaren	7
2.2. Waarderen	8
2.3. Genieten	9
3. ACTIVITEITEN	11
3.1. In de afgelopen twaalf maanden	11
3.2. Komende twaalf maanden	12
3.3. Informatiebehoefte.....	14
4. NATUURORGANISATIES.....	17
Bijlage 1: Populatie, steekproef en respons	19
Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	21
Bijlage 3: Vragenlijst	23
Bijlage 4: Rechte tellingen	27
Bijlage 5: Toelichtingen bij vragen.....	31

SAMENVATTING

Op verzoek van de afdeling Stadsontwikkeling zijn in de omnibusenquête 2016 vragen opgenomen over het onderwerp (stads)natuur in Zoetermeer. De respons op dit onderdeel was 23%. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

Beleven

Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Tweederde van de respondenten ervaart stadsnatuur in de eigen buurt en eenderde ervaart dat niet. Ten opzichte 2014 en 2015 is er een daling van het aandeel respondenten dat stadsnatuur in de eigen buurt ervaart.

In de buurt Noordhove-West opvallend wordt de stadsnatuur het meest ervaren: 89% van de respondenten uit deze buurt geeft dat aan. Ook respondenten uit de buurten Driemanspolder (74%) en De Leyens (72%) geven dit significant vaker dan gemiddeld aan. Respondenten uit Palenstein (55%) en Seghwaert-Zuid West (57%) ervaren het minst vaak stadsnatuur in de eigen buurt.

Waarderen

Van de respondenten waardeert 87% de stadsnatuur in de eigen buurt. Respondenten die stadsnatuur in de eigen buurt ervaren, spreken vaker (97%) hun waardering uit dan respondenten die geen stadsnatuur ervaren in de woonomgeving (67%).

Genieten

De meeste respondenten geven (45%) aan te genieten van (stads)natuur in de recreatiegebieden en parken. Een klein deel (4%) zegt helemaal niet te genieten van de (stads)natuur in Zoetermeer.

Activiteiten in de afgelopen twaalf maanden

Van de respondenten heeft 89% in de afgelopen twaalf maanden activiteiten in de stadsnatuur van Zoetermeer ondernomen. Het vaakst in de vorm van wandelen of sporten. Bijna tweederde heeft activiteiten ondernomen in gezinsverband en 42% (ook) alleen.

Activiteiten in de komende twaalf maanden

Van de respondenten denkt 71% in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen. Van de respondenten die dat niet in de afgelopen twaalf maanden hebben gedaan, denkt 11% dat het komende jaar wel te gaan doen. Van de respondenten die verwachten in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen, wil 13% (ook) vrijwilligerswerk gaan doen in de natuur, zoals beheerwerkzaamheden of gemeentegroen onderhouden in de eigen woonwijk.

Informatiebehoefte

Van de respondenten die recreatieve activiteit(en) willen gaan ondernemen, heeft eenderde informatie nodig om deze activiteit(en) te ondernemen. Van degenen die vrijwilligerswerk willen gaan doen, heeft een veel groter deel (60%) informatie nodig. Het Streekblad en Zoetermeer Dichtbij zijn het vaakst genoemd als favoriete informatiebron. 17% van alle respondenten heeft behoefte aan een digitaal natuurloket op de website van de gemeente Zoetermeer.

Natuurorganisaties

Van de natuurorganisaties, die in Zoetermeer actief zijn, is Egelopvang Zoetermeer het meest bekend: 47% kent deze organisatie. Op nummer twee en drie staan respectievelijk Staatsbosbeheer en de Dierenbescherming Zoetermeer.

1 ■ ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1. Inleiding

In september/oktober 2016 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over verschillende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Stadsnatuur was één van de onderwerpen. Opdrachtgever voor deze vragen was de afdeling Stadsontwikkeling.

1.2. Steekproef en respons

Voor de omnibusenquête 2016 zijn drie niet overlappende steekproeven van 4.000 inwoners getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Deze inwoners waren op 1 september 2016 woonachtig in Zoetermeer en op die datum 18 jaar of ouder. Voor deze personen geldt dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (zoals verpleeghuis, gevangenis of gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. De vragenlijsten konden digitaal worden ingevuld of per post worden teruggestuurd. Van de 4.000 benaderde inwoners hebben er 913 minimaal één vraag over dit deelonderwerp beantwoord. De respons op dit onderwerp bedraagt daarmee 23%. De totale respons is dit jaar wat lager dan voorgaande jaren als gevolg van problemen bij de drukker.

1.3. Rapportage

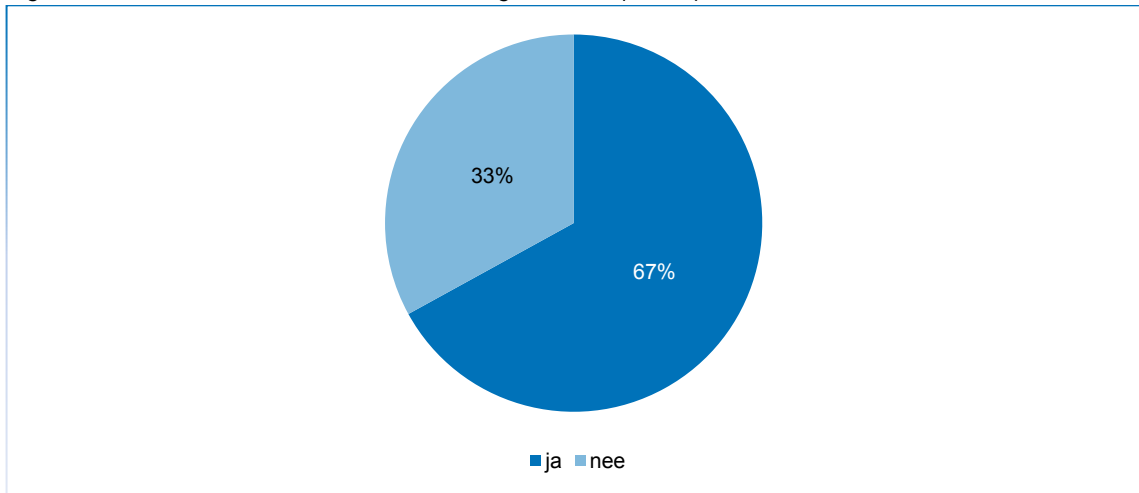
In de voorliggende rapportage worden de uitkomsten gepresenteerd. In bijlage 1 staat uitleg over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 2 staat een overzicht van de verdeling van de bevolking, steekproef en respons naar leeftijd en geslacht. Bijlage 3 bevat de vragen zoals gesteld in de enquête. In bijlage 4 zijn de resultaten in tabelvorm opgenomen. Bijlage 5 geeft de antwoorden op de open vragen.

2. ERVAREN, WAARDEREN EN GENIETEN

2.1. Ervaren

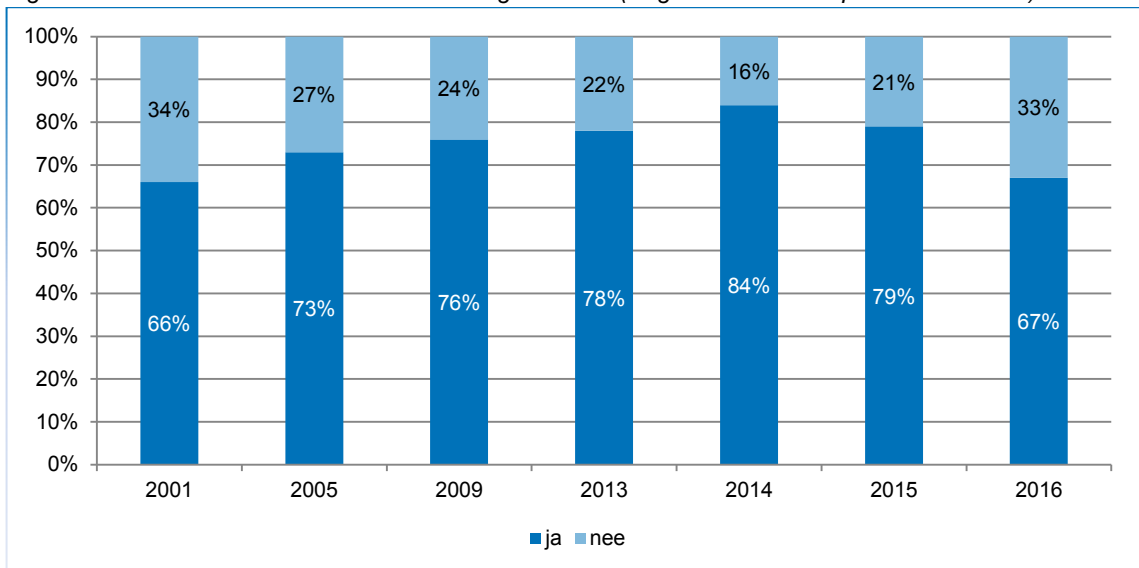
Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, gazons, muren, daken en watergangen, als ook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen en composthopen. Tweederde van de respondenten ervaart stadsnatuur in de eigen buurt en eenderde ervaart dat niet (figuur 2.1)

Figuur 2.1 Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt? (n=912)

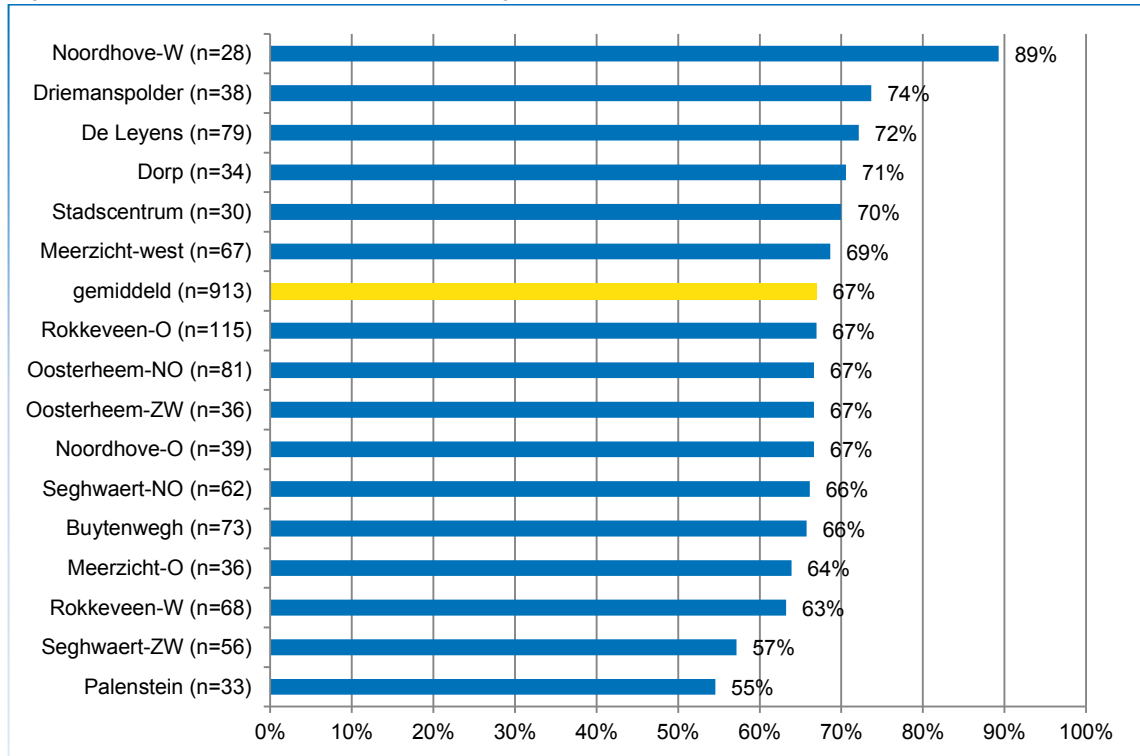
Ook in eerdere omnibusenquêtes is deze vraag gesteld. Tot en met 2014 nam het aandeel respondenten dat zegt stadsnatuur te ervaren in de eigen buurt toe. In de laatste twee metingen is een afname te zien (figuur 2.2).

Figuur 2.2 Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt? (volgens omnibusenquêtes 2001-2016)

Een uitsplitsing naar buurt laat zien dat respondenten in Noordhove-West opvallend vaker (89%) dan gemiddeld aangeven stadsnatuur in de eigen buurt te ervaren. Ook respondenten uit de buurten Driemanspolder (74%) en De Leyens (72%) geven dit significant vaker dan gemiddeld aan. Respondenten uit Palenstein (55%) en Seghwaert-Zuid West (57%) ervaren het minst vaak stadsnatuur in de eigen buurt (figuur 2.3).

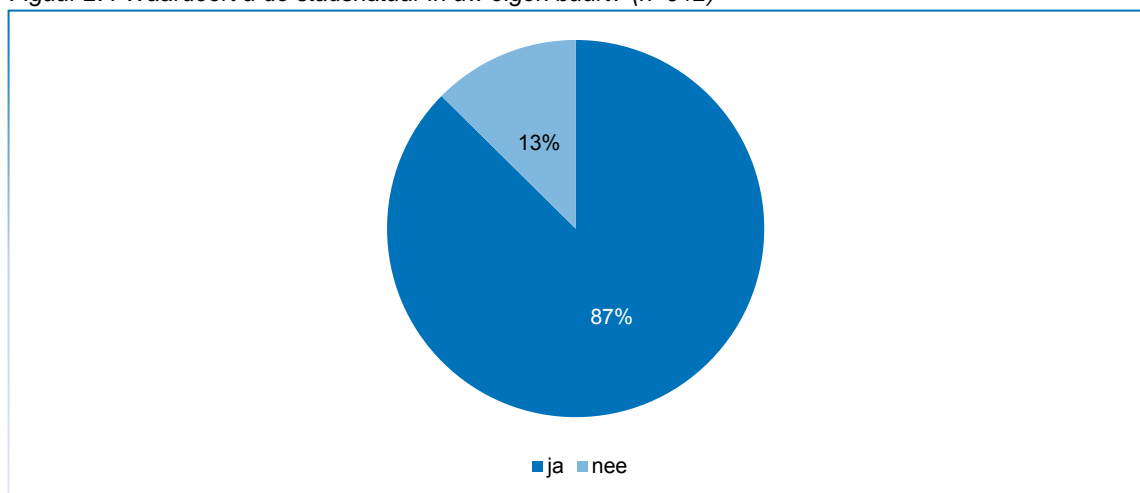
Figuur 2.3 Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt? (per buurt)

2.2. Waarderen

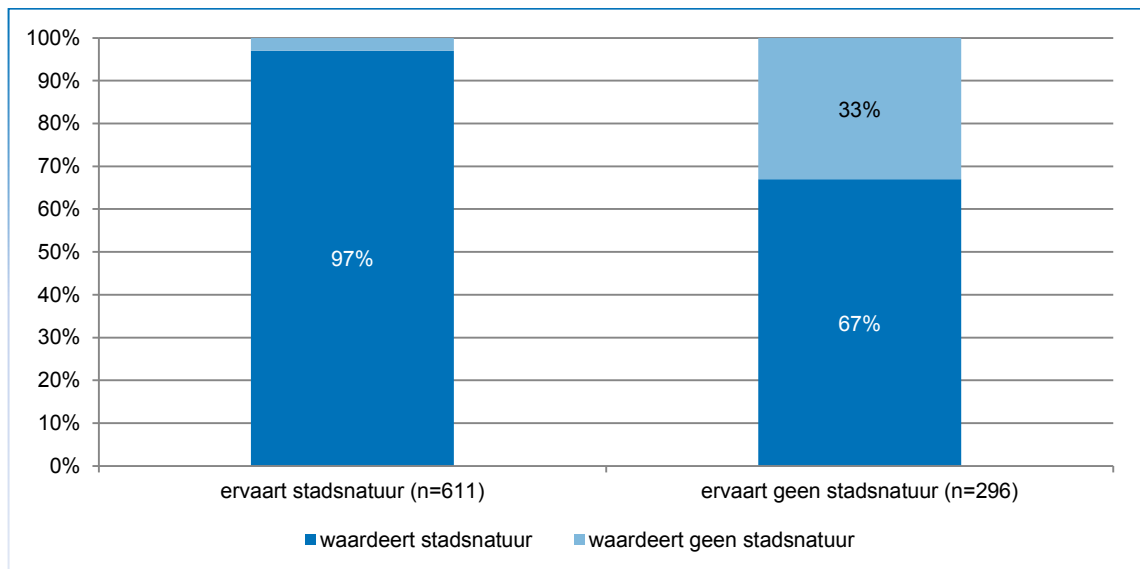
Van de respondenten waardeert 87% de stadsnatuur in de eigen buurt (figuur 2.5).

Figuur 2.4 Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt? (n=912)

Van de respondenten die stadsnatuur in de eigen buurt ervaren, geeft bijna iedereen (97%) aan dit ook te waarderen. Van de respondenten die geen stadsnatuur ervaren in de woonomgeving waardeert een veel kleiner deel (67%) deze stadsnatuur (figuur 2.5).

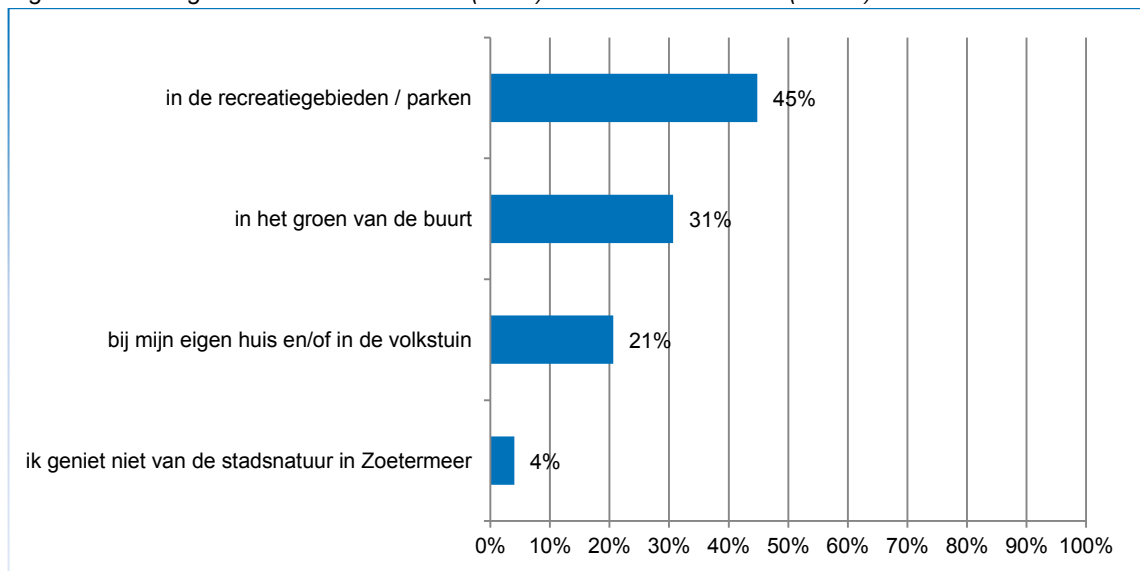
Figuur 2.5 Verband tussen het ervaren van stadsnatuur in de eigen buurt en de waardering van deze stadsnatuur

2.3. Genieten

Verder is aan de respondenten gevraagd waar men het meest geniet van de (stads)natuur in Zoetermeer. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk. De meeste respondenten geven (45%) aan te genieten van (stads)natuur in de recreatiegebieden en parken. Een klein deel (4%) zegt helemaal niet te genieten van de (stads)natuur in Zoetermeer (figuur 2.6).

Figuur 2.6 Waar geniet u het meest van de (stads)natuur in Zoetermeer? (n=907)

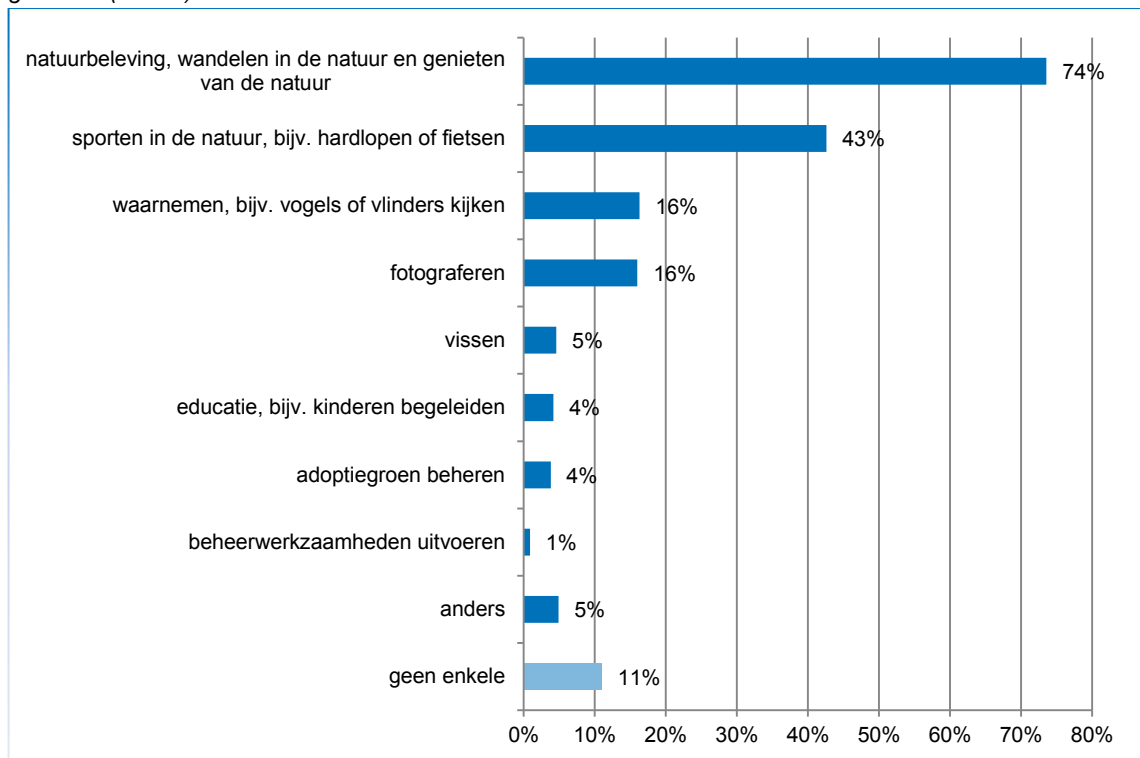

3. ACTIVITEITEN

3.1. In de afgelopen twaalf maanden

Van de respondenten heeft 89% in de afgelopen twaalf maanden activiteiten in de stadsnatuur van Zoetermeer ondernomen. Het vaakst (74%) in de vorm van wandelen in de natuur of gewoon genieten van de natuur. Verder heeft 45% (onder andere) in de afgelopen twaalf maanden gesport in de stadsnatuur van Zoetermeer. Dit is de op één na meest genoemde activiteit. (figuur 3.1).

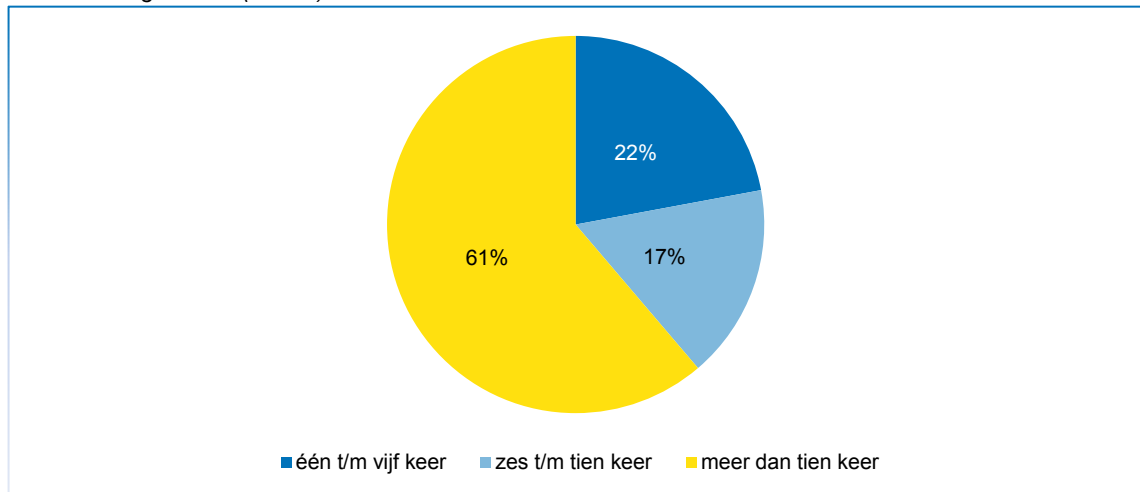
Figuur 3.1 Welke activiteiten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de stadsnatuur van Zoetermeer gedaan? (n=913)

In bijlage 5 (vraag 79) staat opgesomd wat respondenten bij anders hebben ingevuld.

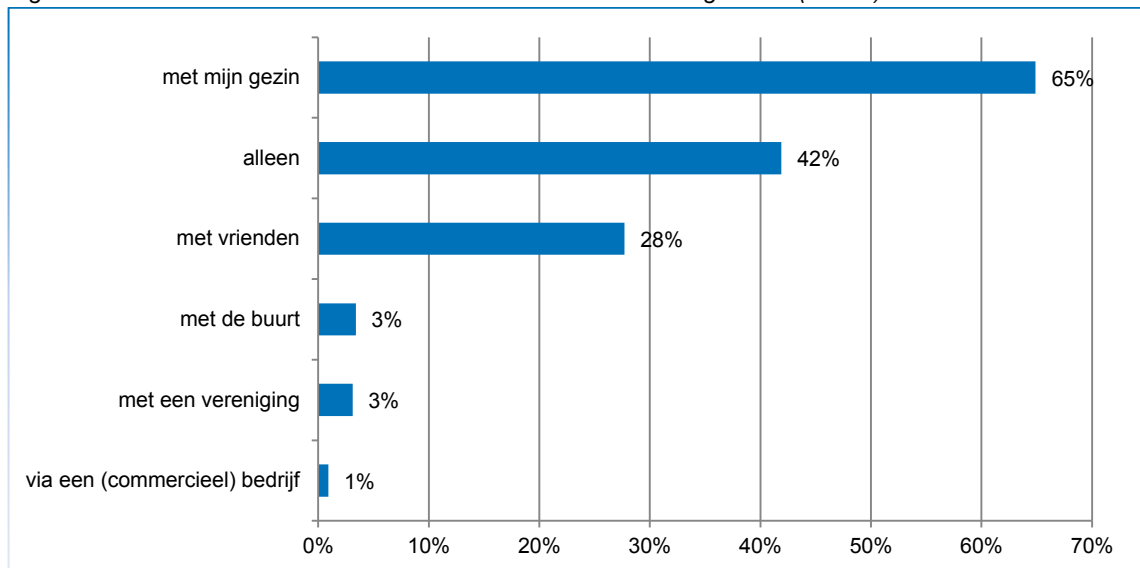
Ook is gevraagd hoe vaak ongeveer deze activiteiten in de stadsnatuur zijn gedaan. Ruim zes van de tien respondenten hebben, in de afgelopen twaalf maanden, meer dan tien keer een activiteit in de stadsnatuur gedaan (figuur 3.2).

Figuur 3.2 Hoe vaak ongeveer heeft u in de afgelopen twaalf maanden deze activiteiten in de stadsnatuur gedaan? (n=798)

Van de respondenten, die activiteiten hebben ondernomen in de stadsnatuur, heeft bijna tweederde (65%) dat (onder andere) met het gezin gedaan. Verder heeft 42% (ook) alleen activiteiten ondernomen. Maar weinig respondenten hebben activiteiten ondernomen met de buurt, een vereniging of een commercieel bedrijf (figuur 3.3).

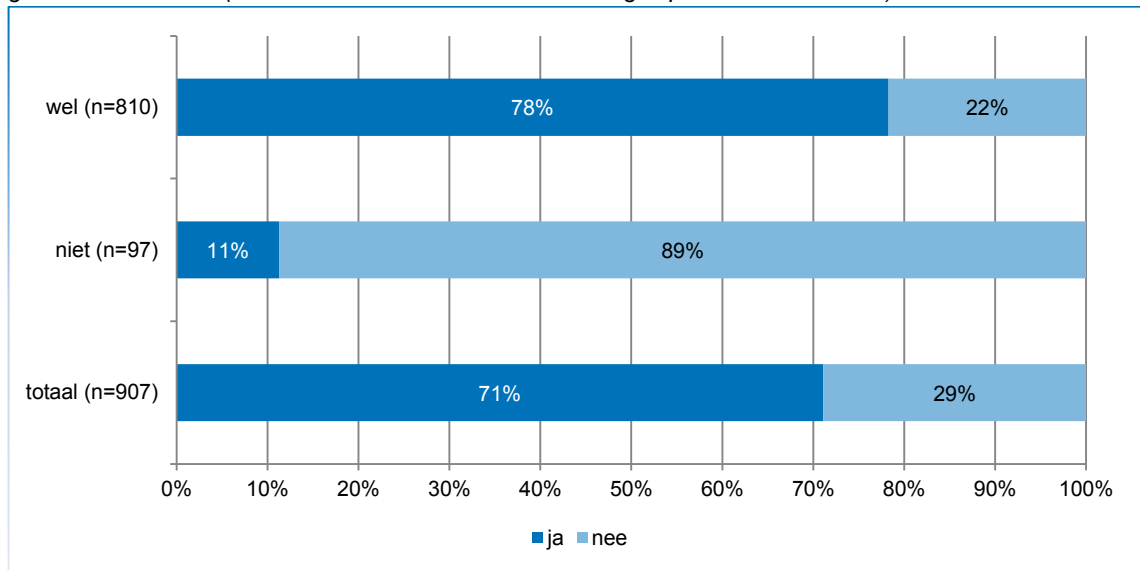
Figuur 3.3 Heeft u deze activiteiten alleen of samen met anderen gedaan?(n=801)

3.2. Komende twaalf maanden

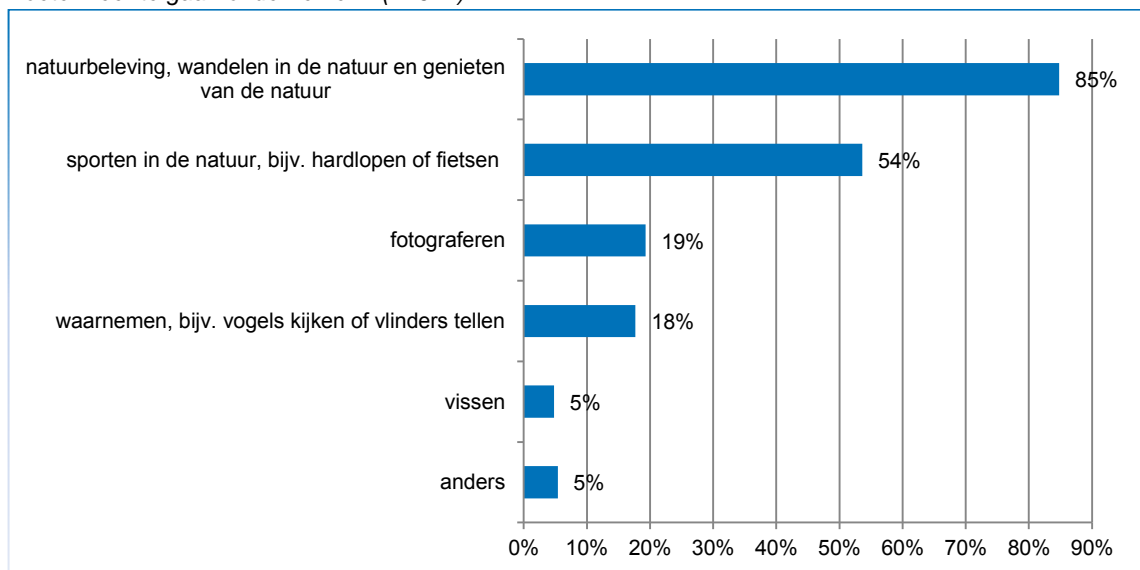
Van de respondenten denkt 71% in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen. Van de respondenten die dat niet in de afgelopen twaalf maanden hebben gedaan, denkt 11% dat het komende jaar wel te gaan doen (figuur 3.4).

Figuur 3.4 Denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen? (naar al dan niet ondernomen in de afgelopen twaalf maanden)

Van de respondenten die verwachten in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen, denkt 85% aan natuurbeleving, bijvoorbeeld in de vorm van wandelen. Ruim de helft denkt (ook) te gaan sporten in de stadsnatuur van Zoetermeer (figuur 3.5).

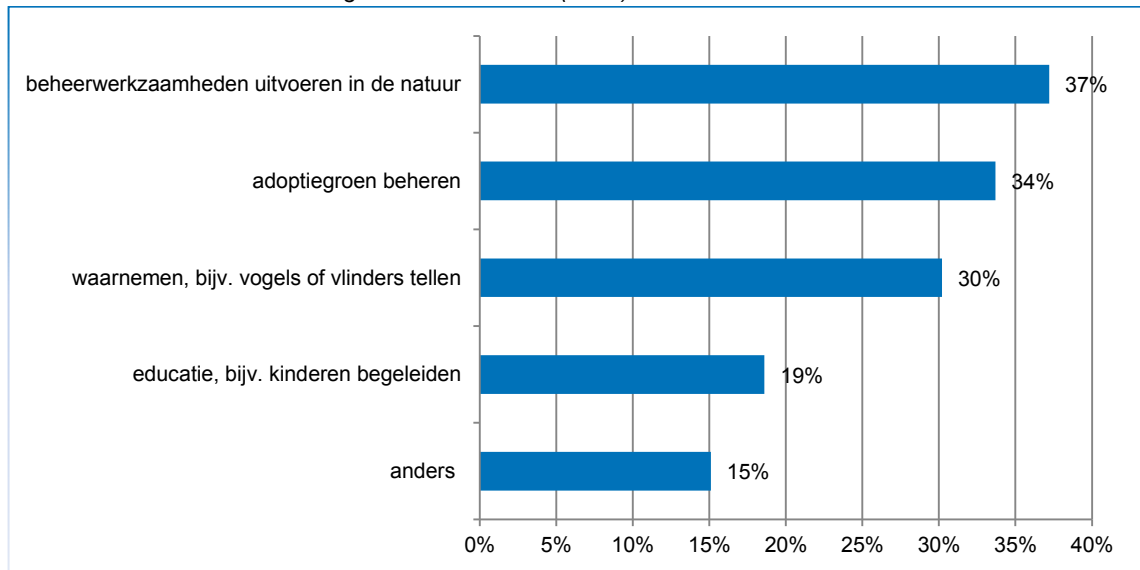
Figuur 3.5 Welke activiteiten denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen? (n=644)

In bijlage 5 (vraag 83) staat opgesomd wat respondenten bij anders hebben ingevuld.

Aan de respondenten, die de komende twaalf maanden activiteiten willen ondernemen in de stadsnatuur in Zoetermeer, is ook gevraagd of zij vrijwilligerswerk met betrekking tot de stadsnatuur willen doen. Dertien procent antwoordt ja op deze vraag. Van deze groep denkt 37% aan beheerwerkzaamheden (wilgen knotten, groen snoeien, maaien) samen met de gemeente of natuurverenigingen. Ruim eenderde (34%) wil groen adopteren, ofwel gemeentegroen onderhouden in de eigen woonwijk. Drie van de tien denken aan het waarnemen of tellen van bijvoorbeeld vogels of vlinders (figuur 3.6).

Figuur 3.6 Welke vormen van vrijwilligerswerk denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen? (n=86)

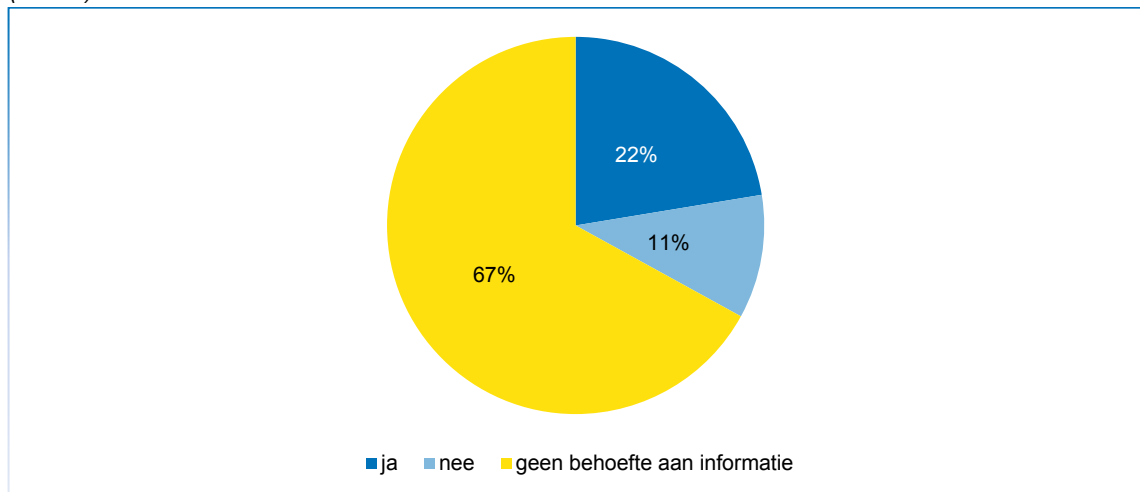

In bijlage 5 (vraag 85) staat opgesomd wat respondenten bij anders hebben ingevuld.

3.3. Informatiebehoefte

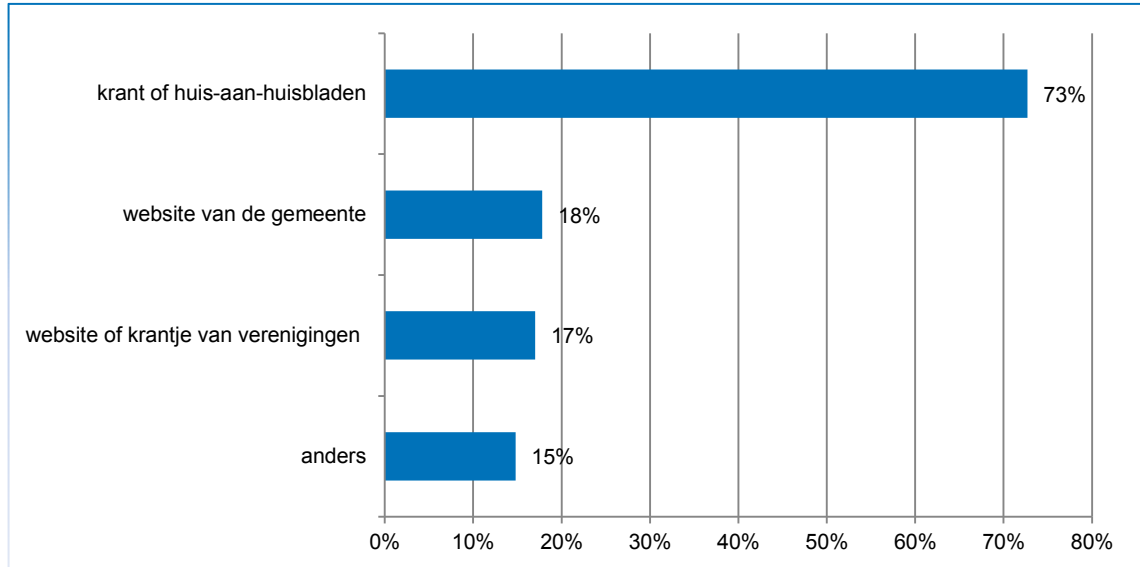
Van de respondenten die in de afgelopen twaalf maanden activiteiten hebben ondernomen, had tweederde geen behoefte aan informatie om dit te doen. Elf procent had wel een informatiebehoefte, maar kon onvoldoende informatie vinden. Daarnaast heeft 22% wel voldoende informatie kunnen vinden (figuur 3.7).

Figuur 3.7 Heeft u voldoende informatie kunnen vinden over de activiteit(en) die u heeft ondernomen? (n=807)

Van de respondenten die voldoende informatie hebben gevonden, heeft 73% over de activiteiten gelezen in de krant of huis-aan-huisbladen. Websites zijn veel minder vaak gebruikt als informatiebron (figuur 3.8).

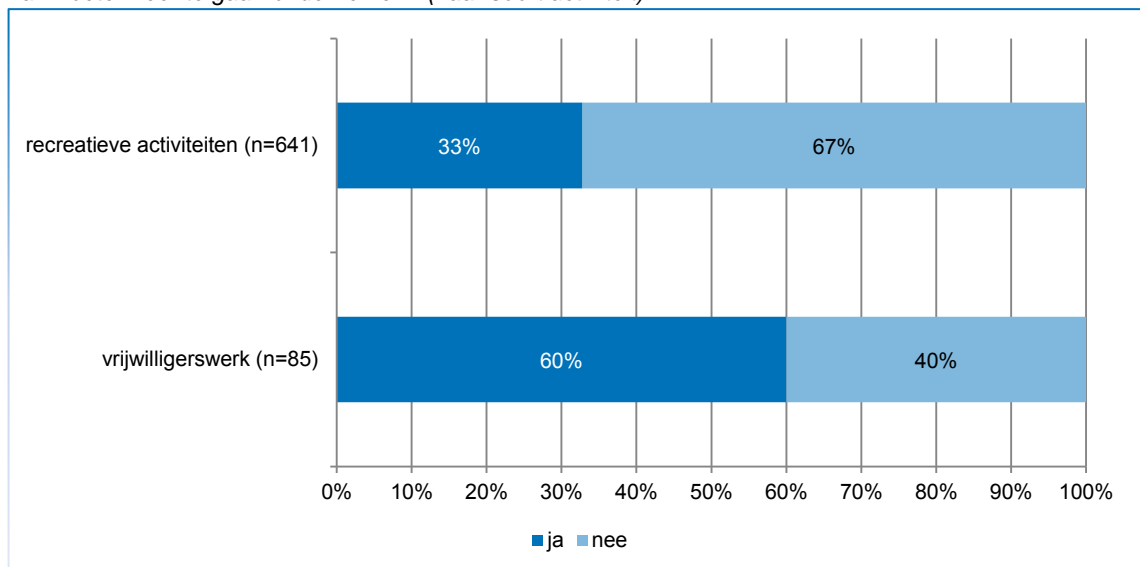
Figuur 3.8 Waar heeft u informatie kunnen vinden over de activiteit(en) die u heeft ondernomen? (n=264)

In bijlage 5 (vraag 82) staan de andere bronnen waar respondenten informatie hebben gevonden.

Ook aan de respondenten, die denken in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen, is naar de informatiebehoefte gevraagd. Van de respondenten die recreatieve activiteit(en) willen ondernemen (zoals opgenomen in grafiek 3.5) heeft eenderde informatie nodig om deze activiteit(en) te ondernemen. Van degenen die vrijwilligerswerk willen gaan doen, heeft een veel groter deel (60%) informatie nodig (figuur 3.9).

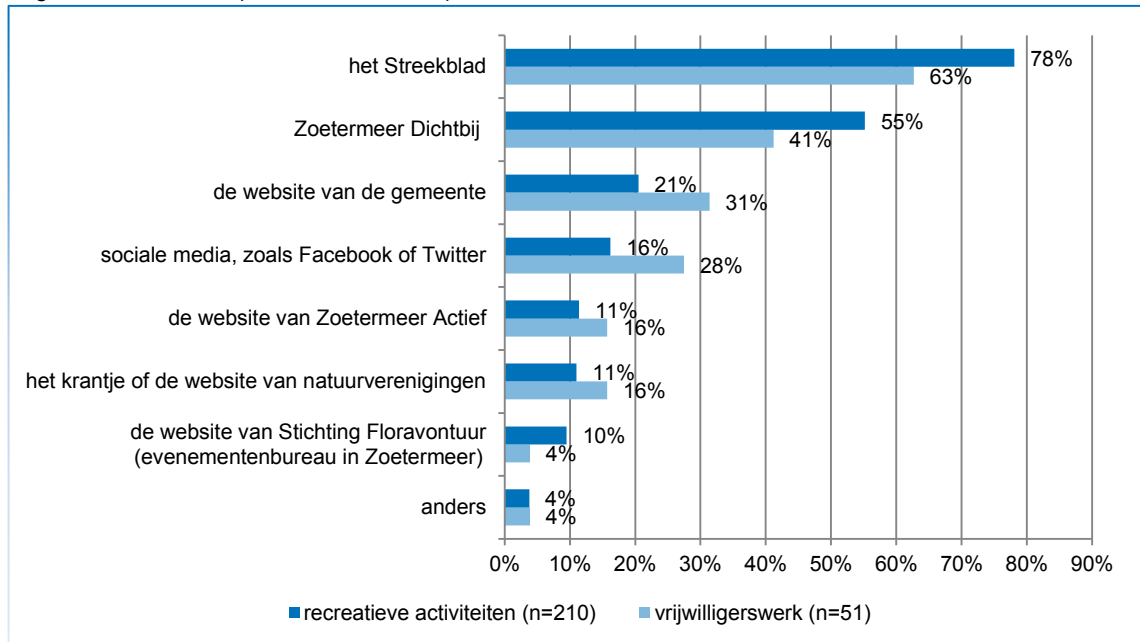
Figuur 3.9 Heeft u informatie nodig om in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen? (naar soort activiteit)

Aan de respondenten met een informatiebehoefte is gevraagd welke informatiebron de voorkeur heeft. Zowel respondenten die recreatieve activiteiten willen ondernemen als respondenten die vrijwilligerswerk willen gaan doen, noemen het Streekblad het vaakst. Respectievelijk 78% en 63% noemen deze krant voor Zoetermeer. De krant Zoetermeer Dichtbij wordt minder vaak genoemd (respectievelijk 55% en 41%). Respondenten die

vrijwilligerswerk willen gaan doen, hebben relatief vaak een voorkeur voor de website van de gemeente en voor sociale media (figuur 3.12).

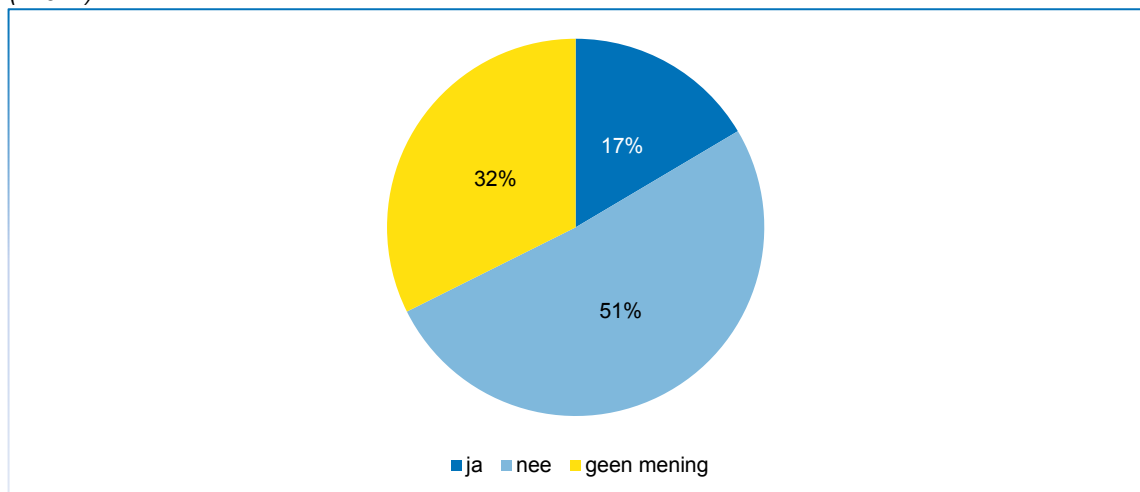
Figuur 3.12 Welke informatiebron heeft uw voorkeur om activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen (naar soort activiteit)

In bijlage 5 (vraag 84 en 86) staan de informatiebronnen die bij anders zijn genoemd.

De website van de gemeente Zoetermeer heeft een speciale pagina met allerlei informatie over sport (het sportloket). Aan de respondenten is gevraagd of zij een dergelijk loket over de stadsnatuur willen. Van de respondenten heeft 17% behoefte aan zo'n loket en bijna een derde (32%) heeft hier geen mening over (figuur 3.13).

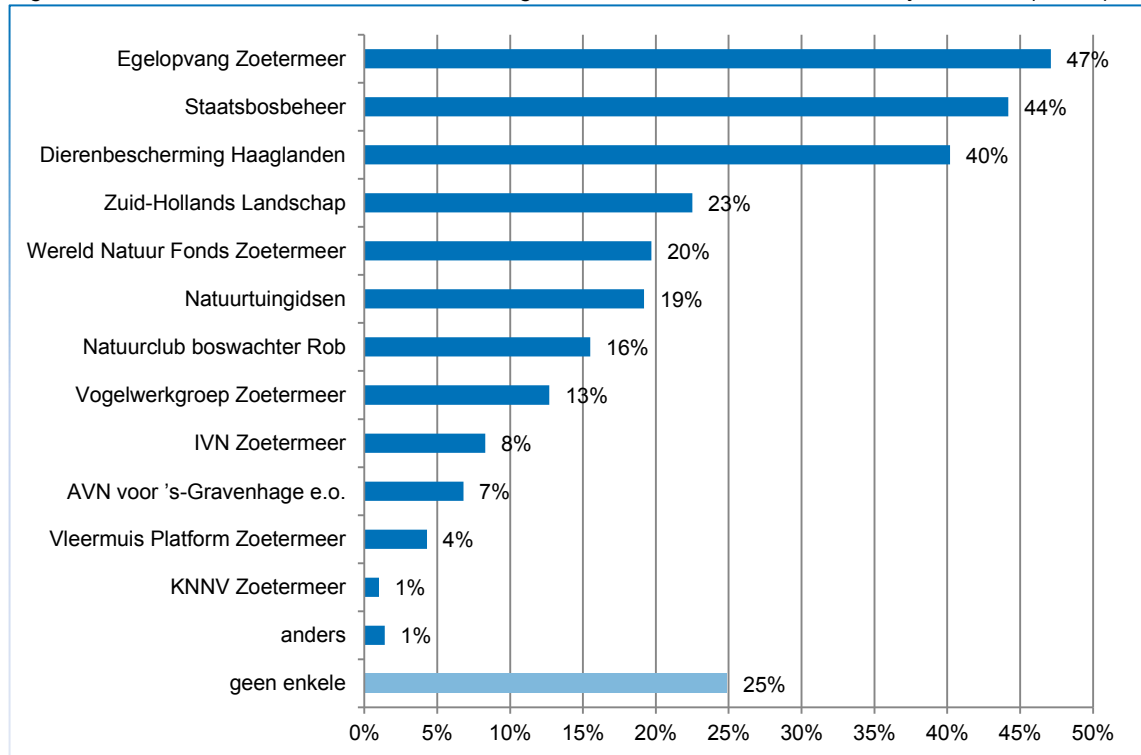
Figuur 3.13 Heeft u behoefte aan een digitaal natuurloket op de website van de gemeente Zoetermeer? (n=911)

4. NATUURORGANISATIES

Aan de respondenten is gevraagd welke natuurorganisaties, die in Zoetermeer actief zijn, zij kennen. De respondenten konden dit voor twaalf organisaties aangeven. Van de voorgelegde organisaties blijkt Egelopvang Zoetermeer het meest bekend: 47% kent deze organisatie. Op nummer twee en drie staan respectievelijk Staatsbosbeheer en de Dierenbescherming Zoetermeer (figuur 4.1).

Figuur 4.1 Welke van de onderstaande natuurorganisaties die in Zoetermeer actief zijn, kent u? (n=903)

Daarnaast was er de mogelijkheid om een andere organisatie te noemen. In bijlage 5 (vraag 88) staan de organisaties die spontaan zijn genoemd.

Tot slot is gevraagd om in één algemeen rapportcijfer een waardering te geven voor de bekende natuurorganisaties die in Zoetermeer actief zijn. De respondenten die daar een oordeel over hebben, geven gemiddeld een 7,5.

Bijlage 1: Populatie, steekproef en respons

In de onderstaande tabel worden de Zoetermeerse bevolking (per 1 januari 2016), de steekproef (per 1 september 2016) en de respons van dit deelonderzoek vergeleken aan de hand van de kenmerken geslacht en leeftijd. In onderstaande tabel is te zien dat 18 tot en met 49 jarigen zijn ondervertegenwoordigd in de respons en respondenten van 60 jaar en ouder juist wat zijn oververtegenwoordigd.

Er is geen weging toegepast omdat niet zeker is dat daarmee de werkelijkheid beter wordt benaderd.

leeftijd	geslacht	bevolking	steekproef	respons
18 t/m 29 jaar	man	9,3%	9,2%	2,8
	vrouw	9,1%	8,9%	4,1
30 t/m 39 jaar	man	7,6%	7,8%	5,0
	vrouw	7,8%	7,7%	4,5
40 t/m 49 jaar	man	8,0%	7,9%	4,4
	vrouw	8,9%	8,6%	6,9
50 t/m 59 jaar	man	9,2%	9,4%	11,4
	vrouw	10,1%	10,1%	10,7
60 t/m 69 jaar	man	8,6%	8,5%	15,1
	vrouw	8,7%	8,9%	13,8
70 t/m 79 jaar	man	3,9%	4,4%	8,6
	vrouw	4,4%	4,6%	7,7
80 jaar en ouder	man	1,7%	1,6%	2,7
	vrouw	2,8%	2,6%	2,4
totaal	man	48,2%	48,6%	50,0
	vrouw	51,8%	51,4%	50,0
totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Bijlage 2: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op 913 respondenten uit de Omnibusenquête 2016 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp stadsnatuur. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen. Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages in de respons weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
913	1,9	2,5	2,9	3,1	3,2

Voorbeeld

Stel dat van alle 913 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,1 en 32,9%.

Bijlage 3: Vragenlijst

Vragen uit de Omnibusenquête 2016 over het onderwerp stadsnatuur.

76. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, gazons, muren, daken en watergangen, als ook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen en composthopen.

Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt?

- 1. ja
- 2. nee

77. **Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt?**

- 1. ja
- 2. nee

78. **Waar geniet u het meest van de (stads)natuur in Zoetermeer?**

LET OP: 'het meest', dus slechts één antwoord kiezen.

- 1. bij mijn eigen huis en/of in de volkstuin
- 2. in het groen van de buurt
- 3. in de recreatiegebieden / parken
- 4. ik geniet niet van de stadsnatuur in Zoetermeer

79. **Welke activiteiten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de stadsnatuur van Zoetermeer gedaan?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- natuurbeleving, wandelen in de natuur en genieten van de natuur
- sporten in de natuur, bijv. hardlopen of fietsen
- vissen
- waarnemen, bijv. vogels of vlinders kijken
- fotograferen
- educatie, bijv. kinderen begeleiden
- adoptiegroen beheren: in je eigen woonwijk gemeentegroen onderhouden
- samen met de gemeente of natuurverenigingen beheerwerkzaamheden uitvoeren in de natuur, bijv. wilgen knotten, groen snoeien, maaien
- anders namelijk:
- geen enkele → ga naar vraag 83

80. Hoe vaak ongeveer heeft u in de afgelopen twaalf maanden deze activiteiten in de stadsnatuur gedaan?

- 1. één t/m vijf keer
- 2. zes t/m tien keer
- 3. meer dan tien keer

81. Heeft u deze activiteiten alleen of samen met anderen gedaan?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- alleen
- met vrienden
- met mijn gezin
- met de buurt
- met een vereniging
- via een door een (commercieel) bedrijf georganiseerde activiteit

82. Heeft u voldoende informatie kunnen vinden over de activiteit(en) die u heeft ondernomen?

Zo ja, waar? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- 1. ja, namelijk: via de website van de gemeente
- via de website of krantje van verenigingen
- via de krant of huis-aan-huisbladen
- anders, namelijk:

- 2. nee
- 3. niet van toepassing: ik had geen behoefte aan informatie

83. Denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen?

Zo ja, wat voor activiteiten? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- 1. ja, namelijk: natuurbeleving, wandelen in de natuur en genieten van de natuur
- sporten in de natuur, bijv. hardlopen of fietsen
- vissen
- waarnemen, bijv. vogels kijken of vlinders tellen
- fotograferen
- anders, namelijk:

- 2. nee → ga naar vraag 87

84. Heeft u informatie nodig om deze activiteit(en) te ondernemen?

Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

1. ja, namelijk:
- Zoetermeer Dichtbij
 - het Streekblad
 - het krantje of de website van natuurverenigingen
 - de website van de gemeente
 - de website van Stichting Floravontuur (evenementenbureau in Zoetermeer)
 - de website van Zoetermeer Actief
 - sociale media, zoals Facebook of Twitter
 - anders, namelijk:

2. nee

85. Zou u in de komende twaalf maanden vrijwilligerswerk met betrekking tot de stadsnatuur in Zoetermeer willen doen?

Zo ja, welke vorm(en) van vrijwilligerswerk? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

1. ja, namelijk:
- waarnemen, bijv. vogels of vlinders tellen
 - educatie, bijv. kinderen begeleiden
 - adoptiegroen beheren: in mijn woonwijk gemeentegroen onderhouden
 - samen met de gemeente of natuurverenigingen beheerwerkzaamheden uitvoeren in de natuur, bijv. wilgen knotten, groen snoeien, maaien
 - anders, namelijk:

2. nee → ga naar vraag 87

86. Heeft u informatie nodig om aan deze vorm(en) van vrijwilligerswerk deel te nemen?

Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

1. ja, namelijk:
- Zoetermeer Dichtbij
 - het Streekblad
 - het krantje of de website van natuurverenigingen
 - de website van de gemeente
 - de website van Stichting Floravontuur (evenementenbureau in Zoetermeer)
 - de website van Zoetermeer Actief
 - sociale media, zoals Facebook of Twitter
 - anders, namelijk:

2. nee

87. Heeft u behoefte aan een digitaal natuurloket op de website van de gemeente Zoetermeer dat allerlei informatie over de stadsnatuur biedt (net als het sportloket voor sport doet)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. geen mening

88. Welke van de onderstaande natuurorganisaties die in Zoetermeer actief zijn, kent u?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage e.o. (AVN Den Haag)
- Dierenbescherming Haaglanden
- Egelopvang Zoetermeer
- IVN Zoetermeer (vereniging die mensen in contact brengt met de natuur)
- KNNV Zoetermeer (vereniging voor veldbiologie)
- Natuurclub boswachter Rob (natuurexcursies in Zoetermeer op aanvraag)
- Natuurtuingidsen (rondleiding door de Natuurtuin in het Westerpark)
- Staatsbosbeheer
- Vleermuis Platform Zoetermeer
- Vogelwerkgroep Zoetermeer
- Wereld Natuur Fonds Zoetermeer
- Zuid-Hollands Landschap
- anders, namelijk:

- ik ken geen natuurorganisatie die in Zoetermeer actief is → ga naar vraag 90

89. Kunt u in één algemeen rapportcijfer aangeven hoe u de natuurorganisaties die u kent waardeert?

lage waardering								hoge waardering		geen
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

Bijlage 4: Rechte tellingen

Ervaart u deze stadsnatuur in uw eigen buurt?

	aantal	percentage
ja	611	67,0
nee	301	33,0
subtotaal	912	100,0
vraag niet beantwoord	1	
totaal	913	

Waardeert u de stadsnatuur in uw eigen buurt?

	aantal	percentage
ja	797	87,4
nee	115	12,6
subtotaal	912	100,0
vraag niet beantwoord	1	
totaal	913	

Waar geniet u het meest van de (stads)natuur in Zoetermeer?

	aantal	percentage
bij mijn eigen huis en/of in de volkstuin	187	20,6
in het groen van de buurt	278	30,7
in de recreatiegebieden / parken	406	44,8
ik geniet niet van de stadsnatuur in Zoetermeer	36	4,0
subtotaal	907	100,0
vraag niet beantwoord	6	
totaal	913	

Welke activiteiten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de stadsnatuur van Zoetermeer gedaan? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
natuurbeleving, wandelen in de natuur en genieten van de natuur	672	73,6
sporten in de natuur, bijv. hardlopen of fietsen	389	42,6
vissen	42	4,6
waarnemen, bijv. vogels of vlinders kijken	149	16,3
fotograferen	146	16,0
educatie, bijv. kinderen begeleiden	38	4,2
adoptiegroen beheren: in je eigen woonwijk gemeentegroen onderhouden	35	3,8
samen met de gemeente of natuurverenigingen beheerwerkzaamheden	8	0,9
uitvoeren in de natuur, bijv. wilgen knotten, groen snoeien, maaien		
anders	45	4,9
geen enkele	100	11,0
totaal	913	

Hoe vaak ongeveer heeft u in de afgelopen twaalf maanden deze activiteiten in de stadsnatuur gedaan?

	aantal	percentage
één t/m vijf keer	176	22,1
zes t/m tien keer	133	16,7
meer dan tien keer	489	61,3
subtotaal	798	100,0
vraag niet beantwoord	15	
totaal	813	

Heeft u deze activiteiten alleen of samen met anderen gedaan? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
alleen	336	41,9
met vrienden	222	27,7
met mijn gezin	520	64,9
met de buurt	27	3,4
met een vereniging	25	3,1
via een door een (commercieel) bedrijf georganiseerde activiteit	7	0,9
subtotaal	801	
vraag niet beantwoord	12	
totaal	813	

Heeft u voldoende informatie kunnen vinden over de activiteit(en) die u heeft ondernomen?

	aantal	percentage
ja	264	22,4
nee	74	10,6
niet van toepassing: ik had geen behoefte aan informatie	469	67,0
subtotaal	807	100,0
vraag niet beantwoord	6	
totaal	813	

Zo ja, waar? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
via de website van de gemeente	47	17,8
via de website of krantje van verenigingen	45	17,0
via de krant of huis-aan-huisbladen	192	72,7
anders	39	14,8
totaal	264	

Denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen?

	aantal	percentage
ja	645	71,1
nee	262	28,9
subtotaal	907	
vraag niet beantwoord	6	
totaal	913	

Zo ja, wat voor activiteiten? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
natuurbeleving, wandelen in de natuur en genieten van de natuur	546	84,8
sporten in de natuur, bijv. hardlopen of fietsen	345	53,6
vissen	31	4,8
waarnemen, bijv. vogels kijken of vlinders tellen	114	17,7
fotograferen	124	19,3
anders	35	5,4
subtotaal	644	
vraag niet beantwoord	1	
totaal	645	

Heeft u informatie nodig om deze activiteit(en) te ondernemen?

	aantal	percentage
ja	210	32,8
nee	431	67,2
subtotaal	641	100,0
vraag niet beantwoord	4	
totaal	645	

Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
Zoetermeer Dichtbij	116	55,2
het Streekblad	164	78,1
het krantje of de website van natuurverenigingen	23	11,0
de website van de gemeente	43	20,5
de website van Stichting Floravontuur (evenementenbureau in Zoetermeer)	20	9,5
de website van Zoetermeer Actief	24	11,4
sociale media, zoals Facebook of Twitter	34	16,2
anders	8	3,8
totaal	210	

Zou u in de komende twaalf maanden vrijwilligerswerk met betrekking tot de stadsnatuur in Zoetermeer willen doen?

	aantal	percentage
ja	86	13,4
nee	555	86,6
subtotaal	641	100,0
vraag niet beantwoord	4	
totaal	645	

Zo ja, welke vorm(en) van vrijwilligerswerk? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
waarnemen, bijv. vogels of vlinders tellen	26	30,2
educatie, bijv. kinderen begeleiden	16	18,6
adoptiegroen beheren: in mijn woonwijk gemeentegroen onderhouden	29	33,7
samen met de gemeente of natuurverenigingen beheerwerkzaamheden uitvoeren in de natuur, bijv. wilgen knotten, groen snoeien, maaien	32	37,2
anders	12	15,1
totaal	86	

Heeft u informatie nodig om aan deze vorm(en) van vrijwilligerswerk deel te nemen?

	aantal	percentage
ja	51	60,0
nee	34	40,0
subtotaal	85	100,0
vraag niet beantwoord	1	
totaal	86	

Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
Zoetermeer Dichtbij	21	41,2
het Streekblad	32	62,7
het krantje of de website van natuurverenigingen	8	15,7
de website van de gemeente	16	31,4
de website van Stichting Floravontuur (evenementenbureau in Zoetermeer)	2	3,9
de website van Zoetermeer Actief	8	15,7
sociale media, zoals Facebook of Twitter	14	27,5
anders	2	3,9
totaal	51	

Heeft u behoefte aan een digitaal natuurloket op de website van de gemeente Zoetermeer dat allerlei informatie over de stadsnatuur biedt (net als het sportloket voor sport doet)?

	aantal	percentage
ja	150	16,5
nee	466	51,2
geen mening	295	32,4
subtotaal	911	100,0
vraag niet beantwoord	2	
totaal	913	

Welke van de onderstaande natuurorganisaties die in Zoetermeer actief zijn, kent u? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage e.o. (AVN Den Haag)	61	6,8
Dierenbescherming Haaglanden	363	40,2
Egelopvang Zoetermeer	425	47,1
IVN Zoetermeer (vereniging die mensen in contact brengt met de natuur)	75	8,3
KNNV Zoetermeer (vereniging voor veldbiologie)	9	1,0
Natuurclub boswachter Rob (natuurexcursies in Zoetermeer op aanvraag)	140	15,5
Natuurtingidsen (rondleiding door de Natuurtuin in het Westerpark)	173	19,2
Staatsbosbeheer	399	44,2
Vleermuis Platform Zoetermeer	39	4,3
Vogelwerkgroep Zoetermeer	115	12,7
Wereld Natuur Fonds Zoetermeer	178	19,7
Zuid-Hollands Landschap	203	22,5
anders	13	1,4
geen enkele	225	24,9
subtotaal	903	
vraag niet beantwoord	10	
totaal	913	

Kunt u in één algemeen rapportcijfer aangeven hoe u de natuurorganisaties die u kent waardeert?

	aantal	percentage
1	-	-
2	1	0,2
3	2	0,4
4	-	-
5	5	0,9
6	46	8,5
7	215	39,8
8	210	38,9
9	47	8,7
10	14	2,6
subtotaal	540	100,0
geen oordeel	135	
vraag niet ingevuld	3	
totaal	678	
gemiddeld rapportcijfer: 7,5		

Bijlage 5: Toelichtingen bij vragen

79. Welke activiteiten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de stadsnatuur van Zoetermeer gedaan? anders namelijk:

- Als het mogelijk is vissen in heemkanaal (leeftijd)!
- Beach volleybal Noord Aa
- Bezig zijn in de volkstuin
- Elke dag lekker wandelen om de plassen.
- Er moet minder gesnoeid en gemaaid worden in de bermen om de bijen en andere nectar insecten de gelegenheid te geven. En meer fruitbomen planten in de bermen en parken.
- Fietsen
- Gewoon door op de fiets te stappen.
- Hof van Seghwaert
- Hond uitlaten
- Ik ben groen medewerker Meerzicht dus heb alles gedaan van papier prikken tot bomen en struiken om zagen met de motorzaag
- Ik zorg zelf voor recreatie, voor zover dat mogelijk is in Zoetermeer. In de wijk oosterheem is het slecht gesteld met het groen, veel te weinig!
- I.v.m. ziekte niets kunnen doen
- Meer wijktuinen
- Niet veel, woon er pas
- Recreatie (spelen etc.).
- Regelmatig de groenvoorziening van de gemeente onderhouden onkruid wordt niet goed weg gehaald idem zwerfvuil. Ook het groen over de stoepaden is soms te veel dit doe ik regelmatig zelf
- Regelmatig het vegen van paden, stoepen en straatgoten
- Samen met de straat in de groenstrook van de gemeente bollen geplant.
- Tijdens buurttag plastic afval opruimen
- Vrijwilliger in de wijktuin broekweg, wilgenknotten rond Zoetermeer, afval verwijderen
- Vrijwilligerswerk hof van Seghwaert
- Waardering voor groen en dieren: niet wanneer het groen in de weg staat, zoals dat het de zon uit tuinen weert en de huizen daardoor minder waard maakt: dieren niet wanneer het ongedierte is of wanneer er overbevolking van een soort ontstaat
- Wandel met de hond
- Wandelen
- Wandelen met de hond
- Wandelen met de hond, tussen de weg naar Benthuizen en het water voor mijn huis. Een rondje duurt plm. 10 minuten, 4x per dag.
- Wegbermen moeten véél meer natuurlijke en spontane plantengroei bevatten, geen aanplant van "gemeente struikjes".
- Windsurfen op het Aa.
- Zwerfvuil opruimen.

82. Heeft u voldoende informatie kunnen vinden over de activiteit(en) die u heeft ondernomen? Zo ja, waar? anders namelijk:

- Algemene ontwikkeling
- Borden langs route.
- Eigen initiatief.
- Facebook.
- Gaan zelf de natuur in!

- Gemeentepost, eigen info knotgroep en kerkelijke groep, info natuurvereniging
- Gewoon door de deur uit te gaan en op de fiets te stappen.
- Ik wandel gewoon paar x per week.
- Internet
- Internet
- Internet: niet zo veel info nodig
- Internet.
- Knooppuntenroute
- Maar verder geen behoefte.
- Mond op mond reclames
- Niet gebruikt.
- Opgegroeid in Zoetermeer - bekend.
- School
- Uit ervaring.
- Via de begeleiding.
- Via google op internet
- Via via.
- Via vve
- Via westpunt in het westerpark
- Weet ik niet.
- Wist 't zelf al!
- [Www.zoetermeeractief.nl](http://www.zoetermeeractief.nl)
- Zelf erop uit gegaan.
- Zelf ondernomen.
- Zelf op onderzoek gaan.
- Zelf uitgezocht.
- Zoetermeer actief.

83. Denkt u in de komende twaalf maanden activiteit(en) in de stadsnatuur van Zoetermeer te gaan ondernemen? Zo ja, wat voor activiteiten? anders namelijk:

- Activiteiten bij de speelboerderij. Hopelijk houdt het buitenbeest zijn "ouderwetse" karakter
- Adoptiegroen beheren
- Bezig zijn in de volkstuin
- Buurtgroen
- Fietsen
- Fietsen rondje noord Aa
- Geocachen.
- Golfen.
- Groen in eigen tuin
- Hangt van mijn gezondheid af.
- Helpen bij hof van Seghwaert
- Hof van Seghwaert
- Hond uitlaten
- Hond uitlaten.
- Hond.
- In de wijktuin broekweg werken, wilgenknoten rond Zoetermeer, afval uit de buurt verwijderen
- Kijken of men meer wilde planten laat groeien waar anders monocultuur van "gemeente struiken" aanwezig is.

- Knotten, zwerfvuil opruimen
- Met kinderen kijken en leren
- Met school
- Op een bankje bij het water zitten
- Planten in volkstuin.
- Recreatie
- Tijdens de hond uitlaten, de natuur zien.
- Tuinlessen voor de kinderen. Helpen bij de wijktuinen
- Varen.
- Vissen als het mag.
- Voor en na boodschappen doen.
- Wandelen met de hond
- Wandelen met mijn partner
- Wandeling met buurtvereniging en gids
- Weer tijdens buurttag
- Windsurfen op het Aa

84. Heeft u informatie nodig om deze activiteit(en) te ondernemen? Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? anders namelijk:

- Gemeentelijke melding in de streekbladen over fiets/wandelroutes en bezienswaardigheden voor ouderen
- Instagram
- Internet
- Internet
- Internet algemeen
- Verschillende bestaande websites
- Via de wandelbond.
- Via vrienden.
- We ontvangen geen dichtbij of postiljon.

85. Zou u in de komende twaalf maanden vrijwilligerswerk met betrekking tot de stadsnatuur in Zoetermeer willen doen? Zo ja, welke vorm(en) van vrijwilligerswerk? anders namelijk:

- Alleen voor directe omgeving van mijn woning.
- Dit doe ik elke week al zwerfvuil opruimen en groenvoorziening naast mijn huis en speelplaats onderhouden
- Doe ik al. Wijkhuis Broekweg.
- Heb ik al afgesproken met een gemeenteambtenaar
- Hof v. Seghwaert.
- Hof van Seghwaert
- Opruimen zwerfvuil in de buurt
- Wijkstuin beheren
- Wijkstuin.
- Zit bij W.A.S.
- Zou wel willen, het groen in m.n. straat onderhouden, maar dan moet er eerst ander groen in, wat er nu is, is geen eer aan te behalen, troep en de bomen moeten vervangen worden door ander soort

**86. Heeft u informatie nodig om aan deze vorm(en) van vrijwilligerswerk deel te nemen?
Zo ja, welke informatiebron heeft uw voorkeur? anders namelijk:**

- VIP.
- Via de wijkvereniging, bevordert de band tussen gemeente en verenigingen.
- W.A.S. info site.

**88. Welke van de onderstaande natuurorganisaties die in Zoetermeer actief zijn, kent u?
anders namelijk:**

- De vogelwerkgroep, maar dan in negatieve zin, o.a. Door protesten tegen Snowworld.
- Dierenambulance
- Dierenasiel Zoetermeer
- Paddenbescherming langs de Zegwaartseweg
- Paddentrek
- Paddentrek
- Perenboomgaard Seghwaert
- Stichting knotgroep Meer en Woud.
- Vereniging Natuurmonumenten
- Verzorging groei en bloei.
- Westerpark.

